

delse til Fæstningsbrug“. I fortløbig Skrivelse af Marts 1898 foreslaar Generalen paany Nedsættelse af en Kommission i samme Ojemed, idet han bemærker, „at Klagerne over det 9 Centimeters Feltartillerimateriels Brøstfældighed stedse lyde stærkere og stærkere“. Fremdeles udtaler Artillerigeneralen sig i Skrivelse af 4. Januar 1900 for, at der snarest skrides til Forsøg med nyt Feltskyts, idet han blandt andet siger: „Jeg kan i denne Forbindelse ikke tilbageholde en Udtalelse om, at vort Materiel af 1876 maa siges at være stærkt medtaget, mest for Lavetternes Vedkommende, saa at ogsaa Hensynet her til gør et energisk Arbejde paa Tilvejebringelse af nyt Materiel til en tvungende Nødvendighed.“ Denne Indstilling fornyer Artillerigeneralen atter i Skrivelse af 6. September 1900. Som bekendt blev der saa af Krigsministeren i Rigsdagssamlingen 1899—1900 fremsat et Forslag til Lov om Bevilling til *Forsøg* med nyt Feltskyts og derpaa i Samlingen 1900—1901 Forslag til Lov om Bevilling til *Anskaffelse* af nyt Feltskyts. Ved Fremsættelse af det første af disse Lovforslag udtalte den daværende Krigsminister, efter at have anført, hvad vi herhjemme havde gjort for at bringe vore Feltkanoner paa Højde med Udviklingen i andre Lande: „Der er saaledes, naar jeg blot betragter det Standpunkt, hvorpaa vort Feltartilleri nu befinder sig, ikke nogen paatrængende Nødvendighed for at faa nyt Skyts, men denne Nødvendighed skriver sig fra et helt andet Forhold, nemlig dette, at vort Materiel, der hører til det ældste, der er indført i Evropa, nu er begyndt at blive gammelt og skrøbeligt. Ærede Medlemmer, der have Sønner inde ved Feltartilleriet, ville vist have hørt om Hjul, der gaa i Stykker, om Lavetter, der ere revnede, men der er selvfølgelig endnu mange andre Skrøbeligheder paa de mere vitale Dele, der gøre, at Stillingen er saaledes, at man efter min Overbevisning ikke kan opsætte at skride til Forsøg med nyt Feltskyts uden at udsætte sig for en Katastrofe, om en Krig skulde komme, og for alvorlige Ulykkestilfælde i Fredens Dage“.

Under 24. Januar 1900 ved Behandlingen af dette Lovforslag udtaler Krigsministeren atter: „Jeg er meget ængstelig for, at den Tid, vort nuværende Feltartillerimateriel kan holde, kun er kort.“ Ved Fremsættelsen af det første Lovforslag om *Bevilling* til nyt Feltskyts paaviste den daværende Krigsminister i Samlingen 1900—01 paa ny, at Feltkano-

nen af Model 76 maatte betegnes som forældet, hvorhos han udtalte, at vort Feltartilleri ved den intensive Brug, der var gjort af det i et Tidsrum af omtrent et kvart Aarhundrede, var blevet saa medtaget, at han maatte være enig med Artillerigeneralen i, at man neppe turde paaregne, at det vilde bevare sin Krigsdygtighed ud over et Tidsrum af ca. 5 Aar. Det kunde derfor heller ikke være overraskende, da jeg i næste Samling, Samlingen 1901—02, fremsatte Forslag til Bevilling til Anskaffelse af nyt Feltskyts, at jeg da i Bemærkningerne til Lovforslaget oplyste, at vort Feltskyts „er efterhaanden ved Kørsel og Skydning i de mange Aar blevet underkastet et saa betydeligt Slid, at man nu er kommen til det Tidspunkt, at det allerede af denne Grund bliver nødvendigt at søge det erstattet ved nyt Materiel“. I Overensstemmelse hermed fremhævede jeg ved Lovforslagets Fremsættelse her i Salen, i hvor høj Grad Materiellet var blevet medtaget ved den stærke Brug, det har været underkastet i de forløbne 25 Aar, og fortsatte derefter: „Det gaar nemlig paa ingen Maade an at udsætte sig for, at Materiellet under Feltforhold kommer til at lide saadant Havari, at det svigter i Troppernes Hænder, mulig under de alvorligste Forhold. Derfor kan jeg som Krigsminister ikke anse det for forsvarligt at undlade at søge vort nuværende Feltskyts erstattet med nyt Materiel, for at vore Soldater ikke skulle føle Mistillid til de Vaaben, hvormed vi i paakommende Tilfælde sende dem ud for at forsvare vort Land.“ Ved Lovforslagets Behandling i Landstinget anførte jeg ligeledes om vort Feltartillerimateriel, at „dets Brøstfældighed gør sig gældende i saa høj Grad, at dets Afløsning er paatrængende nødvendig“, og at „et Par Aar maa anses for den yderste Frist for vort nuværende Materiels Anvendelighed som Feltskyts.“ Der er saaledes fuldstændig Overensstemmelse mellem de Udtalelser om det gamle Materiels Brøstfældighed, der ere fremsatte af Krigsministeriet, saavel medens jeg har været Krigsminister som lang Tid forinden. Materiellet har længe været medtaget af Tidens Tand, og man vil let indse, at det ikke er uden Grund, at man har udtalt Frygt for Ulykkestilfælde ved dets Anvendelse selv i Fredens Dage, naar man betænker, at Talen er om Feltartilleri, der for at opfylde sin Bestemmelse maa kunne bevæges i de hurtigste Gangarter og i alt Slags Terrain. Derimod behøver det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valg-